

Fabók Dávid

„Hol sírjaink domborulnak...” (Halottak napja margójára - Fabók Dávid fotóival)

Családtörténet. Az ősök, akik Örményországból, a törökök elől menekülve, a XVII. században Erdélyben lettek menedékre és alapítottak várost, virágzó kultúrát, kereskedtek, megbecsült tagjai voltak városuknak, közösségüknek, mostanra már csak lassan kismuló feliratú sírköveken hirdetik, hogy voltak és még várnak valamire.

Pár évvel ezelőtt volt szerencsém sok év után újra Erdély földjén járni, túrázni és barátaink jóvoltából, türelméből, felkeresni a számomra fontos helyeket, temetőket, ahol még mesélnek a sírok is, az ősökről. Csíkszépvíz, Gyimesbükk, Kézdivásárhely, ahol a legtöbben, s a legtöbbet éltek ők, akik közül sokakat még fényképen szerencsére láthatunk, tudunk néhány érdekes vagy éppen hétköznapi dolgot az életükről. A temetőben, a sírjaik előtt állva mégis összekapcsolódik mindez, a fénykép, a néhány ismert dolog és az, hogy néhány méterre alant ott

Csíkszépvíz, apró örmény temető az örmény katolikus templom körül

vannak, ha nem is testközelben, de majdnem. Ilyenkor meglevenednek talán, de minden esetre kiélesedik az arcuk, és megilletődöttség lesz úrrá az emberen. Itt vagyok most, kicsit övele.

És minden sírkő mesél valamit. Van, amelyik csak kinyilatkoztat: „*Itt nyugszik Istenben boldogult Dajbukát Antal, nőtelen, élt 33 évet, meghalt 1851, 17 július.*”

De van, amelyik arról is mesél, hogy itt még történni fog valami: „*Itt várja boldog feltámadását Császár Zakariás Antal született 1791 április 28-kán, meghalt 1870 április 14-kén, béke poraira*”

Császár Zakariás Antal sírköve Csíkszépvízen

És van, amelyik egy verssel várja az ide-tévedő kései leszármazottat:

„*Császár Zakariás Lukácsnak
Van szentelve e márvány,
Hogy ötvennégy éves porait
Jelölné e faragvány.*

Míg szent hitünk elve szerint

Ama rémítő nagy hang:

„Keljetek fel ti halottak!”

Neki is megszólaland.

Meghalt Május 18-án 1863.”

Valóban kapcsolatba lehetett kerülni a csöndben, egy apró fohászban a múlttal és velük, akik mégiscsak maguk után hagytak bennünket. A templom önmagában élmény volt, bár éppen felújították, de benne ott vannak a nagyszerűen elkészített ólomüveg ablakok, amelyek végtelen nyugalommal tekintenek a betévedőre.

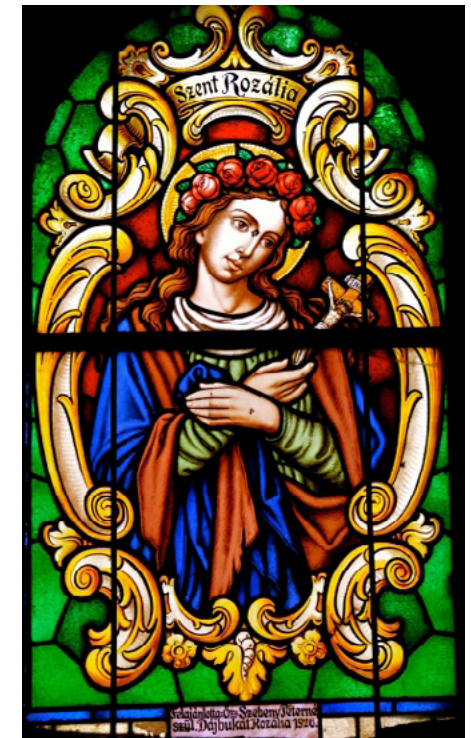

Császár Zakariás Lukács sírköve

Megtisztogattuk a köveket, hogy ha nehezen is, de olvasható legyen a felirat, talán egy kicsi dolgot téve értük, így, akár több száz év után.

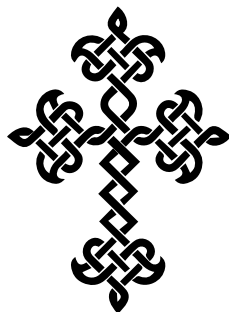
Megtiszteltetés volt a közelükben lenni, hiszen nem feltétlen voltak hősök, hanem egyszerű emberek, mégsem csak múlt, hanem inkább telt az életük!

Csíkszépvíz, örmény templom

Dsida Jenő Temetőben

Köröttem csend – és temető.
Csak néha suttog valami,
csak néha lehet hallani:
ez ő, ez ő, ez ő! –
Azután minden újra csendes,
és álmodik a temető.

Én hajtott fővel ballagok,
s a néma árnyak szembe jönnek,
s a sírkeresztek rámköszönnek,
és mind az igazi Nagyok –
Én, a halottak ismerőse,
révedő szemmel ballagok.

Utánam huhog a Jövő,
a Múlt, Jelen, a sok kereszt,
s az árnyak kara zúgni kezd:
ez ő, ez ő, ez ő! –
Azután minden újra csendes,
és álmodik a temető.

Felhívások!

Kedves Olvasók!

Ha szeretné elektronikus formában is olvasni híreinket, vagy van olyan örmény származású rokona, barátja, ismerőse, aki szívesen bekapcsolódna kulturális életünkbe, kérjük értesítsen minket a magyar.ormeny@t-online.hu e-mail címen.

Az éves tagdíj befizethető minden hónap 3. csütörtökén a Fővárosi Örmény Klub idején vagy banki átutalással az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület 10100792-72594972-00000007 számlaszámára. Az éves egyesületi tagdíj naptári évre szól, összege 3000 Ft/év, nyugdíjasoknak és diákoknak 2000 Ft/év. Köszönjük!

A járvány az Orlay utcai templom fenntartására máskor befolyó perselypénzt és egyéb adományokat is megaspasztotta az utóbbi időben. Kérjük, hogy aki teheti, lehetőségeihez mérten támogassa pénzügyileg is a templomot adományával, amelyt a plébánia **11707024-20005210** számlájára tud küldeni.

Elindult az Örmény Arcok oldal (www.ormenyarcok.hu), ahol az örmény közösség régi fotóit lehet megnézni. Küldje el Ön is régi családi fotóit, hogy bővüljön az oldal. A beküldés menetéről minden információt elolvashat az oldalon.

Köszönjük!
Szerkesztőség

Balogh Jenő

Fogyó kiváltó Boldogasszony-napi Búcsú és Tarka Nap a magyarörményeknél

Budapest XI. kerület Orlay u. 6. szám alatt található az Örmény Katolikus – Világosító Szent Gergely és Fogyó kiváltó Boldogasszony tiszteletére felszentelt templom. Ennek megfelelően a templomban évente két nagy ünnepi szentmise van. Az első – Világosító szent Gergely emlékére – valamikor a nyár elején történik, a másik pedig szeptember utolsó vasárnapján, amikor a templom védőszentjét, Fogyó kiváltó Boldogasszonyt ünneplik az örmények.

Fogyó kiváltó Boldogasszony ünneplése a mercedáriusok rendjében kezdődött. 1218. augusztus 1-én éjszaka a Boldogságos Szűz látomásban buzdította *Nolascói Szent Pétert* a fogyó kiváltó rend alapítására. E jelenés emlékére – melynek hatására *Nolascói Péter* és *Pennafori Szent Rajmund* megalapította a mercedáriusok fogyó kiváltó rendjét – kezdték ünnepelni Fogyó kiváltó Boldogasszonyt. Mint rendi ünnepet a pápa 1615-ben hagyta jóvá. Spanyolországban és Franciaországban augusztus első vasárnapján ülték.

Az egész Egyház számára 1696-ban vált kötelezővé: szeptember 24-ét jelölték ki napjául. 1969 óta nem szerepel a liturgikus naptárban, de tiszteletének tartalma bővült a szenvedélybetegek, különböző függőségekben szenvedők szabadulásának kérésével.

A történetírás szerint Bécs oszmán ostrom alóli felszabadítása után, 1683-ban a visszavonuló török sereg 3200 foglyot vitt magával, akik csodás módon kiszabadultak. Ennek emlékére 1696-ban vált kötelező ünnepé Fogyó kiváltó Boldogasszony napja.

A templom búcsúnapján immár hatodik alkalommal rendezték meg a Tarka Napot, amely kezdetben a mise utáni ebédet,

kulturális műsort, beszélgetést, gyermek-foglalkozásokat, családi találkozókat, jelentette. Ez évben a szokástól eltérően a szentmise a Tarka Nap végére került mert Ákos atya elfoglaltsága nem tette lehetővé a 11 órai kezdést.

Ez évben a Tarka Nap programja a következő volt:

11 órakor a gyermekeknek kézműves foglalkozás, *Borosnyai Klára* festő- és ötvösművész vezetésével. A gyermekek igen nagy odaadással és figyelemmel ismerkedtek meg a rézművesség alapfogásaival, egy-egy könyvborító mappa rézdiszítésének domborításán keresztül. A kisebbek egyszerűbb feladatokkal küzdöttek.

13 órakor kenyérráldás, majd a hagyományos flekkenezés – baromfi és sertés

Kenyérszegés előtt